Відокремлений структурний підрозділ
«Березівське вище професійне училище
Національного університету «Одеська політехніка»
Циклова комісія гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
_____ Лариса ЯНЧЕНКО
«29» 08 2025 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

напрям підготовки ***G Інженерія, виробництво та будівництво***
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність ***G 15 Технології легкої промисловості (0723 Textiles (clothes, footwear and leather)***
(шифр і назва спеціальності)

відділення ***Швейне виробництво***

2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «***Економічна теорія»*** для здобувачів освіти за напрямом підготовки ***G Інженерія, виробництво та будівництво***, спеціальністю ***G 15 Технології легкої промисловості***

Розробники:

Лариса ЯНЧЕНКО – заступник директора з навчально-виробничої роботи, викладач-методист, викладач вищої категорії;

Олена ГОНЧАРЕНКО - голова циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, викладач вищої категорії, викладач української мови та літератури.;

Надія БЕРЕЗНІЧЕНКО – викладач економічних дисциплін.

Робоча навчальна програма затверджена на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін та рекомендована до використання

Протокол № 1 від «28» 08. 2025 року

Голова циклової комісії _____ **Олена ГОНЧАРЕНКО**

(підпис)

1.Опис навчальної дисципліни

(2024 -2025 н.р.)

<table>
<tr><td>Найменування показників</td><td>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 2</td><td>Галузь знань/напрям підготовки-
<u>18 «Виробництво та технології»</u></td><td>Денна форма навчання</td><td>Нормативна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="3">Спеціальність:
<u>182 «Технології легкої промисловості»</u></td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістовних модулів– 1</td><td colspan="2">1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин-60</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td colspan="2">1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Навантаження годин для денної форми навчання:
аудиторних – 32,
для самостійної роботи здобувача освіти – 28.</td><td rowspan="5">Освітньо-кваліфікаційний рівень:
фаховий молодший бакалавр з технологій легкої промисловості</td><td colspan="2">60</td></tr>
<tr><td>Лекції</td><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>24 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота - 28 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: контрольне тестування</td></tr>
</table>

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічна теорія передбачає формування ґрунтовних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей.

<u>Метою</u> навчальної дисципліни є набуття здобувачами освіти економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу політично-економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

<u>Завданнями</u> навчальної дисципліни є:

- набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури;

- оперувати основними економічними категоріями і поняттями;

- використовувати економічні знання для прийняття раціональних економічних рішень і здійснення майбутніх соціальних і професійних ролей.

У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти повинен отримувати знання відповідно до Стандарту з підготовки фахових молодших бакалаврів, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 05.04.2022 р. № 292 за спеціальністю 182 Технології легкої промисловості:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

В результаті навчання здобувачі освіти повинні набути відповідних знань та вмінь:

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність використовувати набуті знання для вирішення професійних задач.

СК 3. Здатність брати участь у розробці нових технологічних процесів з виробництва виробів легкої промисловості.

СК 4. Здатність організовувати заходи, спрямованні на покращення результатів власної діяльності і роботи інших.

СК5. Здатність визначати оптимальні технології виготовлення виробів легкої промисловості.

СК11. Здатність застосовувати термінологію згідно з нормативною документацією в професійній діяльності українською та іноземною мовами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни, здобувач освіти повинен показати такі результати навчання:

РН4. Встановлювати промислові і споживчі вимоги до виробу, що проектується, згідно технічного завдання, маркетингових досліджень, технічних та організаційних характеристик підприємства.

РН6. Визначати вихідні дані для здійснення професійної діяльності згідно з вимогами стандартів та нормативної документації.

3.Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема1. Економічна теорія: предмет та методи пізнання

Поняття економічної теорії як науки. Історія розвитку економічної теорії. Поняття ресурсів та потреб. Поняття ефективності використання ресурсів. Взаємозв'язок економічної теорії з іншими дисциплінами.

Тема2. Суспільне виробництво та форми його організації

Суспільне виробництво, його фактори. Натуральне та товарне господарство: суть та основні риси. Умови виникнення товарного виробництва. Товар як фундаментальна категорія товарного виробництва. Вартість, споживна вартість та цінність товару. Крива виробничих можливостей.

Тема 3. Поняття економічної системи. Поняття власності

Поняття економічної системи. Питання, на які вона повинна відповісти. Типи економічних систем, їхня характеристика. Поняття та форми власності.

Первісна економічна система. Планова (командно-адміністративна система). Ринкова економічна система. Змішана економічна система.

Тема 4. Поняття попиту та пропозиції

Поняття попиту. Закон попиту. Поняття пропозиції. Закон пропозиції. «Хрест Маршалла» та ринкова рівновага. Поняття еластичності попиту та

пропозиції. Виключення з закону попусту та пропозиції. Ефект Гіффена. Ефект Веблена. Ефект моди (наслідування). Ефект сноба.

Тема 5. Ринок та конкуренція

Поняття ринку, його структура та функції. Сутність конкуренції та її роль. Досконала та недосконала конкуренція. Державне регулювання конкуренції. Діяльність антимонопольного комітету.

Тема 6.Теорія фірми. Дохід та прибуток

Фірми як суб'єкти ринкової економіки. Класифікація фірм. Поняття доходу та прибутку. Номінальний та реальний дохід. Ефективність використання доходів

Тема 7. Державне регулювання економіки

Вплив держави на національну економіку. Функції держави в економічному регулюванні. Форми, методи та інструменти регулювання економіки. Кредитно-грошове регулювання. Податково-бюджетне регулювання

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	усього	денна форма		
		у тому числі		
		Лек.	Прак.	Сам.
Модуль 1				
Тема 1. Економічна теорія: предмет та методи пізнання	***8***	3	1	4
Тема 2. Суспільне виробництво та форми його організації	***8***	3	1	4
Тема 3. Поняття економічної системи. Поняття власності	***8***	3	1	4
Тема 4. Поняття попиту та пропозиції	***8***	3	1	4
Тема 5. Ринок та конкуренція	***8***	4	1	4
Тема 6.Теорія фірми. Дохід та прибуток	***9***	4	2	4
Тема 7. Державне регулювання економіки	***8***	4	1	4
Всього	60	24	8	28

5.Теми лекцій

Назва теми	Год.
Модуль 1	
Тема 1. Економічна теорія: предмет та методи пізнання	3
Тема 2. Суспільне виробництво та форми його організації	3
Тема 3. Поняття економічної системи. Поняття власності	3
Тема 4. Поняття попиту та пропозиції	3
Тема 5. Ринок та конкуренція	4
Тема 6.Теорія фірми. Дохід та прибуток	4
Тема 7. Державне регулювання економіки	4
Усього годин	24

6.Теми практичних занять

Назва теми	год
Модуль 1	
Тема 1. Економічна теорія: предмет та методи пізнання. Зв'язок економічної теорії з іншими галузями знань. Поняття економічного мислення. Що таке фінансова грамотність	1
Тема 2. Суспільне виробництво та форми його організації. Сутність товарного виробництва. Форми товарного виробництва. Ефективність організації товарного виробництва.	1
Тема 3. Поняття економічної системи. Поняття власності. Чи варто державі втручатись в економіку. Переваги та недоліки кожної з економічних систем. Приватизація та націоналізація в Україні.	1
Тема 4. Поняття попиту та пропозиції. Ринкове регулювання дефіциту та надлишку продукції на ринку. Виключення закону попиту та пропозиції.	1
Тема 5. Ринок та конкуренція. Доброчесна конкуренція. Методи не доброчесної конкуренції в Україні. Особливості державного регулювання не доброчесної конкуренції.	1
Тема 6.Теорія фірми. Дохід та прибуток. Напрями оптимізації діяльності фірм. Ризик у діяльності фірм. Взаємозв'язок понять, дохід та прибуток.	2
Тема 7. Державне регулювання економіки. Напрями державного регулювання економіки.	1
Усього годин	8

7.Теми самостійних занять

Назва теми	год.
Модуль 1	
Тема 1. Економічна теорія, предмет і методи пізнання. Поняття економічної теорії як науки. Історія розвитку економічної теорії. Поняття ресурсів та потреб. Поняття ефективності використання ресурсів. Взаємозв'язок економічної теорії з іншими дисциплінами.	4
Тема 2. Суспільне виробництво і його результати. Суспільне виробництво, його фактори. Натуральне та товарне господарство. Умови виникнення товарного виробництва. Товар як фундаментальна категорія товарного виробництва. Вартість, споживна вартість та цінність товару.	4
Тема 3. Поняття економічної системи. Поняття власності. Поняття економічної системи. Типи економічних систем, їхня характеристика. Поняття та форми власності.	4
Тема 4. Поняття попиту та пропозиції. Закон попиту. Закон пропозиції. Ринкова рівновага. Поняття еластичності попиту та пропозиції. Виключення з закону попиту та пропозиції.	4
Тема 5. Ринок та конкуренція. Поняття ринку, його структура та функції. Сутність конкуренції та її роль. Досконала та недосконала конкуренція. Державне регулювання конкуренції.	4
Тема 6.Теорія фірми. Дохід та прибуток. Фірми як суб'єкти ринкової економіки. Класифікація фірм. Поняття доходу та прибутку. Номінальних та реальних дохід. Ефективність використання доходів.	4
Тема 7. Державне регулювання економіки. Вплив держави на національну економіку. Функції держави в економічному регулюванні. Форми, методи та інструменти регулювання економіки. Кредитно-грошове регулювання. Податково-бюджетне регулювання.	4
Усього годин	28

8.Методи навчання:

- Словесні методи навчання: дискусія, проблемна лекція.
- Наочні методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, мультимедійні презентації
- Практичні методи навчання: вправи, розв'язування задач

- Логічні методи навчання: аналіз і синтез, моделювання, абстрагування
- Ігрові та імітаційні методи навчання: імітаційні вправи, ділова гра

9.Методи контролю:

Усне опитування, тестове опитування, картки-завдання, контрольні роботи.

10.Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою/ Nationalgrade	Шкала ЄКТС/ECTS grade	100-marks grade		Внутрішня шкала/Internalgradeofestimation
		Мінімальний бал/Minimummarks	Максимальний бал/ Maximummarks	
Диференційована шкала/Differentiatedgrade				
Відмінно/Excellent	A	97	100	12
		93	96	11
		90	92	10
Добре/Good	B	78	89	9
Добре/Good	C	71	77	8
		65	70	7
Задовільно/Satisfactory	D	58	64	6
Задовільно/Satisfactory	E	54	57	5
		50	53	4
Незадовільно/Fail	Fx	35	49	3
		18	34	2
Незадовільно/Fail	F	0	17	1
Не диференційована шкала/Undifferentiatedgrade				
Зараховано/Passed		50	100	Зараховано
Не зараховано/Fail		0	49	Не зараховано

11.Методичне забезпечення

1. Державний стандарт з підготовки фахових молодших бакалаврів, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України № 1241 від 17.11.2021 р. за спеціальністю ***182 Технології легкої промисловості***

Робоча навчальна програма дисципліни;

2. Плани занять;

3. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо;

4. Конспект лекцій з дисципліни;

5. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт;

6. Контрольні завдання до практичних занять, завдання для заліків.

7. Методичні рекомендації та розробки викладача;

8. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів освіти;

9. Інші матеріали.

10. Навчально-методичне забезпечення дисципліни базується на основі освітньо-професійних програм,навчальних планів. Згідно навчальних планів також розроблені програми практик, тематика дипломних робіт та методичні вказівки до їх виконання.

Рекомендована література

Основна

1. Основи економічної теорії : навч. посібник. / О. О. Кравцов. – КривийРіг-Prague: Oktan Print, 2023.

2. Соколов М., Горлач М., Гущенко В., Кримов М., Жиленкова М. Економічна теорія. Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 532 с.

3. Семененко В., Коваленко Д., Бугас В., Семененко О. Економічна теорія. Політекономія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 428 с.

4. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців,

Т.А.Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2017. 608 с.

Додаткова

5. Основи економічної теорії / Захарченко О., Барановська М., КозакЮ., Курмиженко В. та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.

6. Політична економія: Підручник / За ред. Ніколенка Ю.В. Київ:Центр учбової літератури, 2008. 632 с.

7. Основи економічної теорії: Підручник / За заг. Ред. Шевченко Л.С. Харків: Право, 2008. 448 с.

8. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. 6-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання-Прес, 2007. 719 с.

9. Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології. Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.

Інформаційні ресурси.

Інтернет.

1. https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/EKONOM_TEORIA_2003.pdf

2. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/28422/1/Ekonom_teoriya_Sirko.pdf

3. https://library.wunu.edu.ua/files/EVD/Econom_teor_biletska.pdf

4. https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bd037f6e-933a-416c-b8d6-c5770486e038/content

5. https://lira-k.com.ua/preview/12643.pdf